

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології

СИЛАБУС

Загальна медична підготовка (офтальмологія, неврологія, в тому числі
нейростоматологія, дерматологія, венерологія, психіатрія, наркологія, медична
психологія, фізична реабілітація, спортивна медицина, ендокринологія)

(назва навчальної дисципліни)

Нормативна дисципліна

(дисципліна нормативна/вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	221 «Стоматологія»
кваліфікація освітня	магістр стоматології
кваліфікація професійна	лікар-стоматолог
освітньо-професійна програма	«Стоматологія»
форма навчання	Денна
курс та семестр вивчення навчальної дисципліни	IV курс, 8 семестр

Модуль 4. Психіатрія, наркологія

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	д.мед.н., проф. Скрипніков А.М. д.мед.н., проф. Сонник Г.Т. к.мед.н., доцент Рудь В.О. к.мед.н., доцент Ісаков Р.І. к.мед.н., доцент Фисун Ю.О. к.мед.н. доцент Боднар Л.А. к.мед.н., доцент Бойко Д.І. к.мед.н. Борисенко В. В. к.мед.н. Казаков О.А. к.мед.н. Кидонь П.В.
Профайл викладача (викладачів)	https://psychiatry.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380532648160 +380672565038
Е-mail:	psychiatry@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://psychiatry.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОДУЛЯ

Обсяг модуля

Кількість кредитів / годин – 1 / 30, із них:

Лекції (год.) – 4

Практичні (семінари) (год.) – 16

Самостійна робота (год). – 10

Вид контролю ПМК

Політика навчального модуля

При організації освітнього процесу викладачі та студенти діють відповідно до нормативних документів України та Полтавського державного медичного університету, зокрема, Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті та інших діючих нормативних документів (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-documenti>).

Полтавський державний медичний університет є самостійним, незалежним і відповідальним вищим навчальним закладом у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору та розстановки кадрів у межах, установлених Законом України «Про вищу освіту». (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1382613528661298#Text>).

Вивчення Модуля 4. Психіатрія, наркологія потребує: підготовки до практичних занять; виконання самостійної роботи відповідно до робочої програми навчальної дисципліни; опрацювання рекомендованої базової, допоміжної літератури, інформаційних ресурсів.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з силабусом навчальної дисципліни та тематичними планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Результатом підготовки до заняття має бути придбання студентами теоретичних знань практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, психосоціальної реабілітації пацієнтів з психічними розладами. Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності студентів включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів відповідно до Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf).

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю. Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни, розроблених з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань студентів. Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані поважати честь і гідність інших осіб; відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними програмами та планами, освітньо-науковими програмами.

Здобувачі вищої освіти повинні бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами (пропущені заняття повинні бути відпрацьовані відповідно до Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwtZ2dvVIQ.pdf)).

Здобувачі вищої освіти повинні ефективно використовувати час навчальних занять для досягнення освітніх цілей; під час контрольних заходів не використовувати джерела інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, методичні посібники), електронні (телефони, планшети), заборонені викладачем, відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного

університету

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/V7NzyqhQzHq53eACy2HYlGIleuxV42DvO1Eq9tPA.pdf).

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним. Заохочення чи стягнення можуть застосовуватися до здобувачів вищої освіти, які сумлінно виконують перераховані вимоги чи систематично порушують їх, відповідно до Положення про матеріальне заохочування за успіхи у навчанні студентів Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/app/public/department-npr/docs_links/RmhZx0Lx1V0c6zZkg1mCkcW6omo3enMM4uB6C5bT.pdf).

Опис модуля (анотація)

Модуль 4. Психіатрія, наркологія продовжує вивчення психічної діяльності людини, зупиняючись вже на патологічному рівні; забезпечує формування умінь застосовувати знання з психіатрії та наркології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; закладає основи пізнання лікарем психіки психічно хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях.

Пререквізити і постреквізити модуля (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити:

- медична біологія (знати етіологію, патогенез та діагностику спадкових захворювань, життєвий цикл найпростіших, червив, членистоногих, які можуть викликати чи переносити захворювання ЦНС);
- анатомія людини (знати будову ЦНС);
- біоорганічна та біологічна хімія (знати біохімічні процеси, які лежать в основі патогенезу психічних розладів, біохімічні порушення, які викликаються психічними розладами);
- фізіологія (знати фізіологічні процеси функціонування ЦНС);
- мікробіологія, вірусологія та імунологія (знати біологічні особливості мікроорганізмів, які можуть викликати захворювання ЦНС, імунологічні гіпотези етіології психічних розладів);
- патоморфологія (знати патоморфологічні зміни, які викликаються психічними розладами);
- патофізіологія (знати патофізіологічні процеси, які лежать в основі етіології та патогенезу психічних розладів);
- радіологія (знати принципи роботи нейровізуалізаційних методів обстеження; вміти діагностувати органічну патологію ЦНС на основі даних нейровізуалізаційних методів обстеження);
- фармакологія (знати групи психотропних препаратів, їх представників, фармакокінетику, фармакодинаміку, показання та протипоказання для призначення, особливості застосування, дозування, ознаки побічної дії та передозування, взаємодію з іншими фармакологічними препаратами);
- ЗМП: медична психологія (знати психічні сфери, методи дослідження психологічного стану людини, класифікацію психосоматичних розладів,

психологічні аспекти залежної та суїцидальної поведінки, основні методи психотерапії в роботі лікаря загальної практики, вміти досліджувати психологічний стан людини, визначати тип акцентуації особистості, діагностувати психосоматичні розлади, проводити профілактику та раннє розпізнавання суїцидальної поведінки);

– профілактика тютюнопаління, наркоманії, алкоголізму (знати класифікацію та загальні механізми дії психоактивних речовин, поняття вживання та залежності, діагностичні критерії, основні принципи та методи лікування хімічних залежностей).

- основи психотерапії в практиці лікаря-стоматолога (знати загальні принципи, види та методи психотерапевтичних інтервенцій в стоматологічній практиці).

Пост реквізити:

формування компетенцій застосовувати знання з психіатрії та наркології в процесі подальшого вивчення дисциплін: акушерство, оториноларингологія, внутрішня медицина, спеціалізовані стоматологічні дисципліни.

Мета та завдання модуля:

– метою вивчення Модуля 4. Психіатрія, наркологія є придбання студентами теоретичних знань практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, психосоціальної реабілітації пацієнтів з психічними розладами, в тому числі обумовлених прийомом психоактивних речовин, необхідних на первинному рівні надання медичної допомоги.

– основними завданнями вивчення Модуля 4. Психіатрія, наркологія є вивчення етіології, патогенезу, типів перебігу та клінічних проявів психічних та психосоматичних розладів, відповідно до стандарту освітньої програми, визначення попереднього діагнозу психічних та психосоматичних розладів, тактики ведення пацієнтів з психічними розладами, використання методів профілактики психічних та психосоматичних розладів.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє модуль (інтегральна, загальні, спеціальні)

Згідно з вимогами стандарту модуль забезпечує набуття студентами

компетентностей:

- *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- *загальні:*

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

5. Здатність спілкуватися англійською мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність працювати в команді.
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
13. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

- спеціальні (фахові, предметні):

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
10. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
11. Спроможність оцінювати вплив довкілля на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
12. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
13. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
14. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
15. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Результати навчання для модуля:

по завершенню вивчення модуля студенти повинні:

знати:

1. Предмет та завдання психіатрії та наркології.
2. Принципи догляду за психічно хворими.
3. Методи психіатричного дослідження.
4. Порухення відчуттів та сприймання, пам'яті, мислення, інтелекту, емоцій, уваги, ефекторної сфери, свідомості та самосвідомості.
5. Основні психопатологічні синдроми.
6. Психічні порушення у хворих при соматичних, ендокринних та судинних захворюваннях. Психічні порушення при інфекційних порушеннях та черепно-мозкових травмах. Психічні порушення при стоматологічних захворюваннях.
7. Психічні порушення у старечому віці.
8. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю.
9. Психічні та поведінкові розлади в наслідок вживання наркотичних речовин.
10. Неврози. Соматоформні розлади. Реакції на важкий стрес і порушення адаптації. Посттравматичний стресовий розлад.
11. Розлади особистості.
12. Розумову недостатність.
13. Шизофренія.
14. Афективні розлади.
15. Епілепсія, Епілептичні психози.
16. Загальні принципи лікування, реабілітації та експертизи психічних захворювань і розладів.

вміти:

1. Виділяти й ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз психічного захворювання.
2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний і фізичний розвиток пацієнта, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
3. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
4. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.
5. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
6. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

7. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.
8. Аналізувати й оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів і комп'ютерних інформаційних технологій.
9. Оцінювати вплив довкілля на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
10. Формувати цілі й визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
11. Усвідомлювати й керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
12. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
13. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
14. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.
15. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з.п.	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні питання психіатрії та загальна психопатологія		
1.	Предмет та завдання психіатрії та наркології. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями. Загальні принципи лікування, реабілітації та експертизи психічних захворювань та розладів	2
Змістовий модуль 2. Спеціальна (нозологічна) психіатрія		
2.	Шизофренія. Афективні розлади. Епілепсія	2
Усього		4

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні питання психіатрії та загальна психопатологія		
1.	Предмет та завдання психіатрії та наркології. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями. Порушення відчуттів та сприйняття	2
2.	Порушення мислення, уваги, пам'яті та інтелекту	2

3.	Порушення емоцій та ефекторної сфери	2
4.	Порушення свідомості та самосвідомості. Психопатологічні синдроми. Методи психіатричного дослідження	2
Змістовий модуль 2. Спеціальна (нозологічна) психіатрія		
5.	Шизофренія. Афективні розлади	2
6.	Епілепсія. Епілептичні психози. Невідкладна допомога при епілептичному статусі	2
7.	Психічні порушення у хворих при соматичних, ендокринних та судинних захворюваннях. Психічні порушення при інфекційних захворюваннях та ЧМТ. Психічні порушення при патології порожнини рота та щелепно-лицьової ділянки	2
8.	Підсумковий модульний контроль	2
Усього		16

Самостійна робота

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	9
2		
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	1
Усього		10

Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання передбачає підготовку повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Методи патопсихологічного обстеження при різних психічних хворобах: шизофренія, епілепсія, афективні психози, неврози, психопатії, олігофренії.
2. Методи параклінічного обстеження психічно хворих: ЕЕГ, Ехо-ЕГ, РЕГ, КТГ.
3. Психічні порушення при промислових інтоксикаціях і внаслідок екологічно несприятливих впливів.
4. Психічні розлади при онкологічних хворобах та пухлинах головного мозку.
5. Основи психосоматичної медицини.
6. Проблеми сучасної суїцидології.
7. Психіатрична та психологічна допомога при кризових станах.
8. Межові психічні порушення у пацієнтів дитячого та підліткового віку.
9. Сексопатологія в психіатричній практиці.
10. Методи психотерапії: сімейна психотерапія, психоаналіз, гештальт-психотерапія.

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю

Змістовий модуль 1: Загальні питання психіатрії та загальна психопатологія.

1. Предмет, завдання психіатрії та наркології.

2. Структура психіатричної та наркологічної допомоги, психіатричної лікарні й диспансеру.

3. Принципи догляду за психічно хворими.

4. Перша і невідкладна допомога хворим із психічними порушеннями, основні показання до госпіталізації.

5. Принципи та методи лікування психічних захворювань та розладів.

6. Класифікація та визначення порушень відчуттів та сприймань.

7. Класифікація та визначення порушень пам'яті

8. Класифікація та визначення порушень мислення та інтелекту

9. Класифікація та визначення порушень емоцій

10. Класифікація та визначення порушень ефекторної сфери

11. Синдроми пригнічення та потьмарення свідомості

12. Непсихотичні синдроми: астенічний, невротичні (неврастенічний, obsesивно-фобічний, дисморфофобічний, істеричний), депресивні, іпохондричні, соматоформні.

13. Психотичні синдроми: депресивні, маніакальні, параноїдні, паранойяльні, дісморфоманічні, кататонічні, гебефренічні, деліріозні, онейроїдні, аментивні, астенічної сплутаності свідомості, сутінкового стану свідомості, галюцинозу.

14. Дефектно-органічні синдроми: психоорганічні, Корсаковській амнестичний, олігофренії, деменції, психічного маразма.

Змістовий модуль 2. Спеціальна (нозологічна) психіатрія.

1. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики психічних розладів при ендокринних та соматичних захворюваннях.

2. Класифікація психічних порушень при гострих та хронічних інфекціях.

3. Психічні порушення внаслідок черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика.

4. Поняття, психоактивних речовин, феноменів вживання та залежності, наркоманічного синдрому.

5. Просте алкогольне сп'яніння, його ступені, індивідуальні особливості, діагностика, патологічне алкогольне сп'яніння, надання медичної допомоги при гострих алкогольних отруєннях.

6. Алкоголізм, його критерії, стадії, діагностика алкогольного абстинентного стану, медична допомога.

7. Металкогольні психози: діагностика початкових проявів, попередження подальшого розвитку, лікування.

8. Клінічні особливості психічних розладів внаслідок вживання опіатів, канабіоїдів, седативних та снодійних препаратів, кокаїну та інших психостимуляторів, галюциногенів, літких розчинників, нікотину, кофеїну, вміщуючих продуктів.

9. Клінічні особливості емоційно-стресових та адаптаційних реакцій, неврозів: неврастенії, тривожних розладів, obsesивно-компульсивного розладу, дисоціативних розладів.

10. Шизофренія: визначення, основні клінічні форми та типи перебігу шизофренії. Принципи терапії шизофренії

11. Клінічна картина афективних розладів. Біполярний афективний розлад та рекурентний депресивний розлад.

12. Епілепсія. Класифікація. Психічні порушення у хворих на епілепсію. Принципи терапії хворих на епілепсію та психічних порушень.

13. Епілептичний статус і лікувальні заходи щодо виведення хворого з цього стану.

14. Розлади особистості та поведінки у дорослих, фактори, що сприяють їх розвитку. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики розладів особистості та поведінки у дорослих.

15. Порушення розумового розвитку. Принципи терапії, корекції, експертизи, реабілітації. Організація навчально-виховного та трудового процесу.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Вміння вести спрямовану психологічну бесіду з хворим.
2. Проводити лікувально-діагностичну роботу на засадах медичної деонтології.
3. Обстеження психічно хворого з визначенням провідних синдромів та нозологічних одиниць.
4. Визначення показань до невідкладної госпіталізації психічно хворого.
5. Складання лікувально-діагностичних схем основних психічних розладів.
6. Аналіз результатів ЕЕГ, Ехо-ЕГ та РЕГ досліджень.
7. Перша допомога при судомному нападі.
8. Невідкладна допомога при різних видах психомоторного збудження.
9. Штучне годування хворого через зонд.
10. Перша допомога при алкогольному та наркотичному отруєнні.
11. Проведення раціональної психотерапії.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання з модулю є підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72 балів).

Студентам, які під час навчання з дисципліни мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії відповідності середнього балу поточної успішності результатам складання ПМК

Середній бал поточної успішності	Відповідність балам за ПМК	Традиційна оцінка
4,5	72	5

4,55	73	
4,6	74	
4,65	74	
4,7	75	
4,75	76	
4,8	77	
4,85	78	
4,9	78	
4,95	79	
5	80	

Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми контролю:

- усне опитування;
- письмове тестування з використанням тестів II рівня;
- вирішення ситуаційних задач II рівня.

Максимальна кількість балів підсумковою контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів з 80.

Система поточного та підсумкового контролю

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням затверджених цикловою методичною комісією критеріїв оцінювання, розроблених з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань студентів.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни.

Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після поточного заняття, яке передуює підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля складає 120 балів.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, складає 72 бали.

Викладач, який веде групу, протягом наступного дня після складання підсумкового модульного контролю розраховує загальну кількість балів за модуль:

- а) сума балів поточної успішності;
- б) бали підсумкового модульного контролю.

Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

- за джерелом інформації та формування умінь і навичок: вербальні, наочні та практичні.
- в залежності від основних дидактичних завдань: отримання нових знань, формування вмінь та навичок, перевірки й оцінки знань, а також
- усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;
- бліц-опитування;
- дискусії з проблемних ситуацій;
- реферативні виступи;
- тестування в письмовій формі;
- виконання письмових завдань тощо.

Результат самостійної позааудиторної роботи студента відтворюється у формі представлення стендових доповідей або захисту реферативних робіт.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Кількість балів за дисципліну розглядається як сумарний бал, що включає поточну успішність, додаткові бали за виконання індивідуальної роботи.

Методи контролю усний, письмовий, програмований контроль.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма Модуля 4. Психіатрія, наркологія.
2. Плани практичних занять з дисципліни.
3. Завдання для самостійної роботи студентів.
4. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів під час підготовки до практичного заняття та на занятті.
5. Методичні рекомендації для викладачів.
6. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів.
7. Тестові завдання з дисципліни II рівня.
8. Ситуаційні задачі з дисципліни II рівня.
9. Навчальний атлас експериментальних методів дослідження психічної діяльності людини.
10. Навчальні фільми.

Рекомендована література

Базова:

1. Психіатрія і наркологія: нац. підруч. для студентів ВНЗ - мед. ун-тів, ін-тів і акад. / Г. Т. Сонник та ін. - 3-е вид., випр. . - Київ : Медицина, 2017. - 422 с.
2. Психіатрія і наркологія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Г. Т. Сонник та ін., ред. О. К. Напрєєнко. - 2-е вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2015. - 422 с.

Допоміжна:

1. Влох І.Й., Михняк С.І, Сувало Б.П. Довідник з терапії психічних захворювань. - Львів: Каменяр, 1998. – 78 с.
2. Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих. Клінічний посібник/ За ред. проф. П.В. Волошина, проф. В.М. Пономаренка, проф. О.К. Напрєєнка, проф. Н.О. Морути та ін. - Харків: Арсис. 2000. – 303 с.
3. Критерії діагностики та принципи лікування розладів психіки і поведінки у дітей та підлітків. Клінічний посібник/ За ред. проф. П.В. Волошина, проф. В.М. Пономаренка. проф. В.С. Підкоритова, проф. О.К. Напрєєнка та ін. - Харків: Фоліо, 2001. – 271 с.
4. Наркологія : Психічні та поведінкові розлади, спричинені зловживанням психоактивними речовинами: довідкове видання / О. К. Напрєєнко та ін., ред. О. К. Напрєєнко. - К. : Здоров'я, 2011. - 207 с.
5. Клінічна психіатрія: навчальний посібник / за ред. І.Д.Спіріної. – Дніпро: Домінанта принт, 2018. – 124 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.psychiatry.ua/books/>

- Стандарти медичної допомоги України
(<http://www.moz.gov.ua/ua/portal/standards>)
- Medscape from WebMD <http://www.medscape.com>
- National Guideline Clearinghouse <https://www.guideline.gov/>
- The Cochrane Collaboration The Cochrane Library

- National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)
<https://www.nice.org.uk/>
- The National Health and Medical Research Council (NHMRC)
<https://www.nhmrc.gov.au>
- Royal College of Physicians <https://www.rcplondon.ac.uk/>
- AMA (American Medical Association) <https://www.ama-assn.org/>

Розробник (розробники): д.мед.н., проф. Скрипніков А.М., к.мед.н., доцент Рудь В.О., к.мед.н. Кидонь П.В.